

Τρ. Διοικ. Πρωτ. Θεσ/κης 4236/84

Πηγή: ΕΔΚΑ ΚΖ' 1985, σελ. 610

Περίληψη: Εργατικών θεωρείται και το ατύχημα το επισυμβάν κατά την μετάβασιν ή επιστροφήν εκ της οικίας εις την εργασίαν, καθ' οδόν, εφ' όσον υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος. Ανακοίνωσις περιεχομένου πράξεως εις θυγατέρα ασφαλισμένου δεν αποτελεί τεκμήριον γνώσεως αυτού.

Απόφαση Δικαστηρίου

Πρόεδρος: κ. ΑΘ. ΛΙΑΓΚΑΣ

Εισηγητής: κ. ΕΛ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Δικηγόροι: κ. Π. Μποζίνης, Χρ. Κώστας

Επειδή κατά τας συνδεδυασμένας διατάξεις των άρθρων 2 και 39 παρ.1 και 2 του Κανον. Ασφαλ. Αρμοδιότητος του ΙΚΑ (ΑΥΕ 57440/1938, ΦΕΚ 33 τ. Β') και τας αντιστοίχους διατάξεις των άρθρων 119 παρ.1 και 120 του Κανονισμού Ασφαλίσεως του ΙΚΑ (ΑΥΕ 55575/1965, ΦΕΚ 816, τ. Β') από της ισχύος των οποίων καταργήθησαν, καθ' ο μέρος ανεφέροντο εις θέματα ρυθμιζόμενα υπ' αυτών, τα άρθρα 2, 39 κλπ του ως άνω Κανον. Ασφαλ. Αρμοδιότητος (βλ. άρθρον 122 παρ.2 εδ. ιγ' του Καν. Ασφαλίσεως), ο Δ/ντής του Υπ/τος είναι αρμόδιος να αποφασίζη επί υποθέσεων αφορωσών, εκτός άλλων, τον χαρακτηρισμόν ατυχήματος ως εργατικού και την χορήγησιν εξ αιτίας αυτού συντάξεως, των σχετικών αποφάσεών του υποκειμένων εις ένστασιν (αίτησιν θεραπείας) εντός τριάκοντα ημερών από της κοινοποιήσεως αυτής (αποφάσεως Δ/ντού), η κοινοποίησις δε κατ' άρθρον 9 του ρηθέντος Κανονισμού Ασφαλ. Αρμοδιότητος γίνεται εις τον ενδιαφερόμενον είτε προφορικώς είτε δι' επιδόσεως εγγράφου επί αποδείξει παραλαβής. Εξ ετέρου κατά το άρθρον 34 παρ.1 τυ Α.Ν. 1846/1951 "περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων" δια την χορήγησιν των παροχών της ασφαλίσεως, δεν απαιτείται η συμπλήρωσις των καθοριζομένων εν άρθροις 28,31, 32 και 35 ημερών εργασίας, εάν το γεγονός το θεμελιούν το της παροχής δικαίωμα οφείλεται εις βίαιον συμβάν επελθόν κατά την εκτέλεσιν της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής. Αφ' ετέρου κατά την διάταξιν του άρθρου 8 παρ.4 του αυτού

ως άνω νόμου, ατύχημα είναι το εν τη εργασία ή εξ αφορμής ταύτης βίαιον συμβάν. Κατά την αληθή έννοιαν των διατάξεων τούτων, ως εργατικόν ατύχημα θεωρείται και το επισυμβάν κατά την μετάβασιν του ησφαλισμένου εκ της οικίας του εις τον τόπον της εργασίας του, ή κατά την επιστροφήν του εκ ταύτης δια της χρησιμοποίησεως οιοδήποτε μεταφορικού μέσου εκ των εν τη κοινή χρήσει τοιούτων, ή δια χρησιμοποίησεως του συνήθους δρομολογίου, αρκεί να υφίσταται εν τη συγκεκριμένη περιπτώσει αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της εργασίας και του ατυχήματος (βλ. και ΣΤΕ 1455/1969 ΕΔΚΑ 11, 532). Τούτων παρέπεται ότι αρκεί να υφίσταται εις τον ησφαλισμένον η πρόθεσις όπως φθάση εις τον τόπον της εργασίας του ή επιστρέψη εις την οικίαν του εξ αυτής και να μη διακόπτεται δι' ενεργείας του η οποία αποβλέπει εις την επίτευξιν άλλου σκοπού καθ' οδόν.

Επειδή εκ των εγγράφων στοιχείων του φακέλλου της κρινομένης υποθέσεως, των εκατέρωθεν προβλεπομένων ισχυρισμών των διαδίκων και της εν γένει περί την απόδειξιν διαδικασίας, ελευθέρως εκτιμωμένου του περιεχομένου του (άρθρον 42 του Π.Δ. 341/1978) κατά την εντεύθεν κρίσιν του Δικαστηρίου τούτου προέκυψαν τα ακόλουθα: Ο προσφεύγων, ησφαλισμένος εις το ΙΚΑ (ΑΜ 5939155) απησχολείτο ως βοηθός κηποτεχνίτου επί συμβάσει ωρισμένου χρόνου εις την 3^η ΔΕΚΕ Θεσ/κης με έδραν το εργοτάξιον της εις τον Δενδροπόταμον της πόλεως Θεσ/κης καθ' εκάστην από 7 πμ. έως 3.30 μ.μ. (βλ. το εν τω φακέλλω από 12.11.1982 σημείωμα του εργοδότη). Την 4.12.1981 και περί ώραν 5.30 ούτος αποβιβασθείς εις την στάσιν "Παπάφη" της αστικής συγκοινωνίας Κάτω Τούμπας, την οποίαν εχρησιμοποιεί καθημερινώς, ως και την από Δενδροπόταμον εις Λαχαναγοράν δια την επιστροφήν εκ του χώρου της προσφερομένης εργασίας εις την επί της οδού Ύδρας αριθ. 34 οικίαν του, παρεσύρθη από διερχόμενον επί της οδού Παπάφη προς το κέντρον της πόλεως Θεσ/κης αυτοκίνητον, υποστάς εγκεφαλικήν διάσεισιν, κάταγμα κρανίου και κεντρικόν εξάρθρωμα του ισχίου. Ακολούθως ο Δ/ντής του ως άνω Υπ/τος επιληφθείς της εμπροθέσμως υποβληθείσης δηλώσεως ατυχήματος εξέδωσε την εσωματωθείσαν εις την δήλωσιν υπ'αριθ. 26/19.1.1982 απόφασιν του δια της οποίας, υφ' ας συνθήκας συνέβη το ατύχημα εις τον ησφαλισμένον έκρινε τούτο εξωεργατικόν, ως μη επισυμβάν εν τη εκτελέσει της εργασίας ή εξ αφορμής ταύτης. Του περιεχομένου της

αποφάσεως ταύτης έλαβεν γνώσιν αντί του προσφεύγοντος η θυγατέρα του υπογράψασα εις την οικείαν θέσιν, χωρίς ν' ασκηθή κατ' αυτής ουδέν ένδικον βοήθημα (ένστασις). Μετά ταύτα δια της υπ' αριθ. πρωτ. 3865/17.6.1980 αιτήσεώς του προς το Ίδρυμα εζήτησε σύνταξιν αναπηρίας η οποία όμως απερρίφθη υπό του Δ/ντού του Υπ/τος δια της υπ' αριθ. 12673/13.12.1982 αποφάσεώς του επί τη αιτιολογία ότι χαρακτηρισθέντος ως εξωεργατικού του ατύχηματος δια της προηγουμένης αποφάσεως, ελλείψει χρονικών προϋποθέσεων δεν θεμελιούται δικαίωμα συνταξιοδοτήσεως εκ της αιτίας ταύτης. Κατά της αποφάσεως ταύτης ο παθών ήσκησε ενώπιον της ΤΔΕ του Υπ/τος την υπ' αριθ. 82713/23.12.1983 ένδικοφανή προσφυγήν δια της οποίας εζήτηι να χαρακτηρισθεί το ατύχημα ως εργατικόν. Η ΤΔΕ υπολαβούσα ότι η ασκηθείσα ένστασις εστρέφετο κατ' ουσίαν, ως εκ του περιεχομένου της, και κατά της χαρακτηρισάσης το ατύχημα ως εξωεργατικόν αποφάσεως, εφ' ης εστηρίχθη η απορριπτική του συνταξιοδοτικού αιτήματος του ησφαλισμένου απόφασις, απέρριπεν ταύτην δια του ήδη αμφισβητούμενου μέρους της υπό κρίσιν προσφυγής της προσβαλλομένης αποφάσεως. Η κρίσις όμως αύτη της ΤΔΕ παρίσταται μη νόμιμος καθ' όσον η προσβληθείσα απόφασις δια της οποίας ο Δ/ντής ήχθη εις τον χαρακτηρισμόν του ατύχηματος ως εξωεργατικού δεν προκύπτει ότι ανεκοινώθη εις τον προσφεύγοντα ως ενδιαφερόμενον, συμφώνως προς τα προπαρατεθείσας διατάξεις, είτε προφορικώς είτε δι' επιδόσεως επί αποδείξει και η γενομένη ανακοίνωσις του περιεχομένου της πράξεως εις την θυγατέρα του, η οποία δεν αποδεικνύεται ότι ενεργούσε ως πληρεξούσιος του ησφαλισμένου, δεν δύναται ν' αποτελέση τεκμήριον γνώσεως της πράξεως ταύτης, ώστε να κινηθή η προς άσκησιν της ενστάσεως θεραπείας σχετική προθεσμία (ΣΤΕ 2087/1974, 3184/1972). Συνεπώς, η ασκηθείσα ένστασις καθ' ο μέρος δι' αυτής ημφισβητήθη η ορθότης της χαρακτηρισάσης το ατύχημα ως εξωεργατικόν, τυγχάνει εμπρόθεσμος και συνεπώς η προσβαλλομένη απόφασις ακυρωτέα κατά παραδοχήν ως βασίμου του σχετικού λόγου της υπό κρίσιν προσφυγής.

Επειδή, ακυρουμένης της προσβαλλομένης αποφάσεως και κρινομένης εμπροθέσμου της ενστάσεως του προσφεύγοντος, δέον όπως ερευνηθή η υπόθεσις περαιτέρω κατ' ουσίαν.

Επειδή υπό τα αποδειχθέντα ως άνω περιστατικά και τα εν τη μείζονι σκέψει εκτεθέντα, το Δικαστήριο λαμβάνον ίδια υπ' όψιν α) ότι ο προσφεύγων

απησχολείτο καθ' εκάστην από 7 μ.μ. έως 3.30 μ.μ. β) ότι ο τόπος εργασίας του ευρίσκετο εις απομακρυσμένην περιοχὴν και εις αντίθετον θέσιν από την τοποθεσίαν της οικίας του, υποχρεούμενος ως εκ τούτου να χρησιμοποιή δύο αστικές συγκοινωνίας δια την μεταφοράν του, γ) ότι η περιοχή ένθα ειργάζετο ως αδιαμόρφωτος εξυπηρετείτο δι' αραιάς συγκοινωνίας, δ) ότι κατά την ημέραν του ατυχήματος ηκολούθησε την συνήθη διαδρομήν μεταβάσεως εκ του χώρου της εργασίας του εις τον τόπον της κατοικίας του, την οποίαν δεν διέκοψεν, παρεκλίνας εξ αυτής δια σκοπόν ξένον προς την εργασίαν, αφού το ατύχημα συνέβη μόλις δύο ώρες μετά το πέρας της απασχολήσεώς του και πλησίον της οικίας του, κρίνει ότι υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ αιτίου, ως τοιούτου νοουμένου της ακολουθουμένης καθ' ημέραν συνήθους διαδρομής προς επιστροφήν εκ της εργασίας του εις την οικίαν του και αιτιατού η αποτελέσματος, ως τοιούτου νοουμένου του λαβόντος χώραν βιαίου συμβάντος άλλως του ατυχήματος και συνεπώς το επισυμβάν εις τον ησφαλισμένον ατύχημα τυγχάνει εργατικόν θεμελιούν δικαίωμα προς λήψιν των νομίμων παροχών, κατά παραδοχήν ως βασίμου του σχετικού λόγου της υπό κρίσιν προσφυγής.